

## ROSA GONZÁLEZ GRAELL

**Vaig saber que la meva confusió no era una carència [...] si no la prova vivent de que el patriarcat ha mort, i ha mort en mi.**

Abans de començar vull agrair a la comissió de *DUODA* la oportunitat que m'han ofert de participar amb elles en la presentació del número 39 de la revista, és un privilegi ser aquí davant de totes i tots vosaltres amb aquest encàrrec.

Quan la Dra. Remei Arnaus ens va oferir la possibilitat de presentar el número 39 de la revista ens proposava fer-ho des de la relació singular que tenim amb la revista i també fent referència sobre algun dels articles del número actual que ens hagués interessat especialment.

Algunes de vosaltres ja em coneixeu i sabeu que fa un temps relativament breu que conec el centre de recerca de dones Duoda. És per a mi un temps molt curt per aprendre a canviar la mirada sobre mi mateixa i canviar la relació amb el món que m'envolta. És un temps curt perquè estic vivint en la meua pell el sentit de la paraula "resignificar" que la Luisa Muraro i la Milagros Rivera utilitzen referint-se al llenguatge; però "resignificar" la vida sense trencar amb ella exigeix un gran esforç de mediació; mediació de mi amb mi, i mediació de mi amb el meu entorn.

Jo he viscut una vida totalment patriarcal i androcèntrica, he viscut cega i d'esquenes als moviments feministes, a la igualtat, a la diferència. Dins meu però, no estava conformada, sentia que vivia una vida que no era meua, que estava allunyada de la meua realitat; sovint experimentava el que jo només sabia definir com la confusió que genera utilitzar un mateix idioma amb significats diferents, em sentia aliena al meu entorn i molt i molt sola. El resultat obtingut amb les consignes d'igualtat em representava un frau com a dona, una traïció a mi mateixa, com a dona i com a mare; homologar-me als homes no em satisfia en canvi ho practicava amb molt d'afany mantenint una lluita esgotadora per demostrar la meua vàlua sense obtenir mai el reconeixement que jo necessitava; allunyada dels meus valors, desconcertada i culpable.

Aquest proppassat any 2010 vaig fer el primer curs del màster en estudis de la llibertat femenina. Arrel d'aquest fet vaig descobrir que podia posar en paraules els meus sentiments i experiències, i, sobretot, vaig descobrir que eren compartits. Vaig saber que la meua confusió no era una carència si no la prova vivent que el patriarcat ha existit, però també la prova vivent de que el patriarcat ha mort, i ha mort en mi, perquè tal com diu Milagros Rivera, la mort del patriarcat és un fet singular, ens passa d'una en una i d'un en un.

El primer article de la revista Duoda que vaig llegir va ser una lectura recomanada a la classe de la Dra. Assumpta Bassas el curs passat, em va arribar tant profundament que vaig creure que era només aquell, que era una casualitat. A mesura que vaig anar llegint-ne de diferents, per diferents assignatures -i d'altres per interès propi-, vaig descobrir que tots eren escrits des d'una mirada nova; sensible, sincera i propera. Jo aleshores no sabia encara què significava

però eren escrits fets des de l'espai de llibertat femenina, des del partir de si de les autores i també dels autors.

La revista publica articles d'autores mestres d'incalculable valor, però també d'alumnes i col·laboradores, de dones que saben fer de la seva vida un espai de llibertat. Dones amb els mateixos dubtes, anhels i experiències que jo mateixa, dones que es re-descobreixen des de la mirada de la diferència. Aquestes dones, que saben trobar així la seva llibertat i saben posar-la en pràctica en les seves vides, en les seves relacions, en les seves feines, es converteixen en mestres per a mi.

La revista és una eina de mediació, mediació que, tal com diu Milagros Rivera, és posar en comú dues coses que abans no es relacionaven; i és també un instrument polític ja que a través de la revista, el que és privat es converteix en públic, i en aquest fer-se públic transcendeix a altres persones i comporta canvis, transformacions.

Aquest número 39 en concret publica, entre d'altres, els textos i actes del seminari anual de Duoda de l'any 2010. Va ser el meu primer seminari i vaig viure'l amb molta emoció. Tantes dones i homes amatents a les ponències sobre el tema "Què passa avui entre el poder i la política" transmetíem un corrent de pensament i sentiment apassionats, es podien tocar l'interès i esperança; en conservo un gran record.

Les ponències eren d'en Victor Seidler, el reconegut sociòleg anglès que va publicar el primer llibre sobre les noves masculinitats, i de la filòsofa Luisa Muraro.

L'article que reproduïx la ponència d'ella i que es titula *La igualdad entre los sexos, un espejismo o, mejor, una farsa*, parla de les dificultats i conflictes que hi ha entre homes i dones en l'actualitat, en la teòrica defensa de la igualtat. Comença l'article dient "Hasta ayer decía: la igualdad entre los sexos es un espejismo. Ahora empiezo a creer que es una farsa". Al llarg de l'article desentraña el problema que ens trobem les dones davant el mite de la igualtat. Un camí, en teoria positiu, que s'aconverteix, en canvi, en un desplaçament vers la masculinitat hegemònica, una homogeneïtzació que ens deixa en un terme summament allunyat dels nostres desigs i les nostres capacitats.

Diu ella: "Para acabar con la farsa, es necesario barrer el campo de los discursos de la igualdad, con el fin de hacer sitio a un franco reconocimiento de la excelencia femenina".

Va ser en aquesta ponència que vaig sentir per primer cop el concepte d'excel·lència femenina. Concentrant molt el contingut, l'autora exposa que els motius pels quals la igualtat és una farsa, són: d'una banda, la impossibilitat (gairebé constitutiva) que tenen els homes d'abandonar el poder, i de l'altra, la manca de reconeixement de l'excel·lència femenina; no superioritat, no igualtat, si no la diferència acceptant aquesta realitat.

De la primera part no em va caler buscar-ne el significat, però l'excel·lència femenina em va semblar una expressió forta, potser fins i tot prepotent, però coneixent la Luisa Muraro i el seu tractament pur del llenguatge vaig buscar al

diccionari el significat de la paraula excel·lent i diu: eminent en bones qualitats / molt b0n en el seu g0nere/ "que sobresale en bondad, m3rito o estimaci3n". Vaig adonar-me que aquesta denominaci3 d'excel·l3ncia 3s simplement la paraula que recull el reconeixement d'autoritat femenina i del m3s femení: la capacitat de ser dos, el do d'obertura a l'altre, de transcend3ncia de nosaltres mateixes, del posar en primer lloc les relacions humanes i de ser mediadores amb nosaltres i amb qui ens envolta.

Des de la meva percepci3, aquest article 3s molt en3rgic i ambici3s, a mi em va arribar com una crida a l'acci3 de totes i tots nosaltres, una crida pel canvi personal i social que ha de passar pel reconeixement de l'excel·l3ncia femenina per poder transformar la vida p0blica i la pol3tica. Per3 aquest reconeixement ha de ser nostre, de cadascuna de nosaltres, des de dins, i hem de fer-lo p0blic, 3s la 0nica manera de provocar el canvi, d'aconseguir la llibertat femenina i partir d'aquesta llibertat envers una nova civilitzaci3. Diu ella "El m3ximo de autoridad con el m3nimo de poder es una f3rmula pensada por nosotras para regularnos en la situaciones de disparidad: este es otro criterio para restituir a la pol3tica a su cometido: que circule por ella autoridad femenina. ¿C3mo llegar ah3? Con las mujeres". 3s a la nostra m3 donar-nos autoritat i fer-la circular, hem de fer-ho confiant en nosaltres mateixes en tots els 3mbits de la vida, alimentant-nos amb la for3a que sorgeix de la relaci3 entre dones i des de la llibertat que d3na aquest ser nosaltres mateixes, el partir de si nostre. Ja no 3s suficient creure-ho en un cercle redu3t, cal fer-ne una acci3 pol3tica i expandir la circulaci3 d'autoritat.

Com podeu veure el nucli del canvi de civilitzaci3 s3n les relacions femenines. En un text de la pr3pia Luisa Muraro extret d'un article de Lia Cigarigni que es titula *Dos sexos, un mundo*, explicava aix3 la for3a de la relaci3: "Lo pensable puro, la posibilidad de esto o aquello, aunque contenga todas las condiciones para realizarse, como sucede en los proyectos pol3ticos de despacho, es inerte y suele quedarse en su estado de inerte posible. En cambio, la pr3ctica de la relaci3n despierta el potencial de lo existente, porque despierta el deseo." El desig, el desig que 3s i ha de ser l'origen de qualsevol canvi, i la pr3ctica de la relaci3 com a est3mul d'aquest desig.

En les escasses cinc p3gines que componen aquest article s'hi concentra tanta saviesa i clarivid3ncia que poder llegir-lo 3s un regal, un regal de vida perquè influeix i modifica la pr3pia experi3ncia vital.

Vaig tenir el privilegi de tenir a la Luisa Muraro de professora l'any passat. En una de les classes ens va demanar que f3ssim una reflexi3 sobre la nostra hist3ria com a lectores, i que busqu3ssim quines havien sigut les nostres lectures mestres i quines les lectures d'evasi3. En aquell moment les lectures que vaig recordar com a mestres eren aquelles que m'havien remogut alguna cosa, avui, si tingu3s que tornar a escriure aquella reflexi3, posaria com a lectures mestres indiscutibles les revistes *Duoda*, no recordo abans lectures que m'hagin mogut però que tamb3 m'hagin donat eines pel canvi i m'hagin acompanyat en el cam3 de trobada de la meva llibertat. S3n articles escrits en llengua materna, al marge del llenguatge especulatiu, lectures que parteixen de les experi3ncies de les autores i autors i que les exposen posant-se en joc a si mateixes, sense por i en llibertat. Us en recomano l'experi3ncia.

Moltes gràcies.

**Presentació del núm. 39 de la revista Duoda.**

3 de febrer de 2011 – 18:30h

Espai Francesca Bonnemaison – Barcelona.